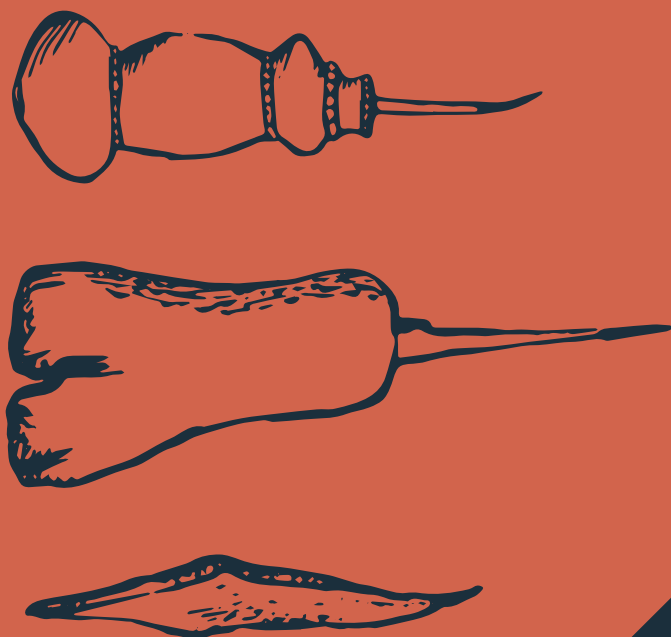

LUKA TOMIĆ, rodom Hercegovac, rođen je 1995. u Njemačkoj. Nakon završene opće gimnazije u Velikoj Gorici 2014. godine je studirao na Grafičkom odsjeku na Akademiji likovnih umjetnosti u Širokom Brijegu(2014.-2018.). Od 2019. godine studira na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, na Odsjeku za animirani film i nove medije(BA). Umjetničko izražavanje postiže pomoću crteža, ilustracije, grafike, performansa, instalacija i *land arta* te se bavi *street artom* i tetoviranjem. Također je sudjelovao na nekoliko grupnih izložbi i projekata u Hrvatskoj i inozemstvu.

LUKA TOMIĆ, a native of Herzegovina, was born in 1995 in Germany. After graduating from high school in Velika Gorica in 2014, he studied at the Department of Graphic Arts at the Academy of Fine Arts in Široki Brijeg (2014-2018). Since 2019, he has been studying at the Academy of Fine Arts in Zagreb, at the Department of Animated Film and New Media (BA). He achieves artistic expression through drawings, illustrations, graphics, performances, installations and land art, and deals with street art and tattooing. He has also participated in several group exhibitions and projects in Croatia and abroad.

LUKA TOMIĆ SICANJE 12. - 16. 4. 2022.

LUKA TOMIĆ - SICANJE

Ubrizgavanjem ili bockanjem pigmenta u kožu stvaraju se znakovi i slike koji često nadilaze estetsku dimenziju te predstavljaju medij kojim pojedinac izražava svoj socijalni status, pripadnost određenoj zajednici, vjerovanja, ideale te obilježava životna iskustva. Na području Balkana potreba za trajnim oslikavanjem kože nastala je u specifičnom kulturno-povijesnom kontekstu, prilikom osmanske okupacije kršćanske srednjovjekovne Bosne. U svrhu zaštite katoličke djece, prvenstveno ženskog spola, od prijeteece islamizacije, javlja se etnološki specifikum *boc(k)anja* ili *sicanja* dominantnoga katoličkog simbola sve do druge polovine 20. stoljeća. Na podlakticama, šakama, između članaka i na člancima prstiju, prsima i čelu najčešće su se šarali simboli križa s različitim ornamentima koje i danas nose starije žene u cilju održavanja običaja, iskazivanja konfesije ili tek puke estetike (Mary E. Durham). Inspiriran i potaknut bakinim potkožnim ornamentom na ruci, Luka Tomić nastoji kroz performativno *tatauiranje* temeljeno na razmjeni dobara rekreirati tradiciju karakterističnu kod katolika u središnjoj Bosni. Nakon pružanja čuvenog bosansko-hercegovačkog gostoprimstva u prvoj prostoriji uz prijatnu tursku kahvu ili domaću rakiju, performativno oživljavanje običaja *sicanja* nastavit će se u drugom dijelu galerijskog prostora. Magijski i ritualni aspekt samog čina potenciran je intimnošću *ritualne sobe* gdje će uz upotrebu igle i tinte Tomić *bocanjem* trajno modificirati kožu svojih gostiju, u ambijentu punom objekata od prirodnih materijala. Naime, neki etnolozi poput Ivana Lovrenovića i Vida Vuletića Vukasovića, oslanjajući se na arheološke nalaze, relevantne povijesne izvore i genezu simbola, ne isključuju mogućnost da se taj običaj provlači još od prapovijesnog doba. Unutar ručno uvezene knjižice bit će ponudeni različiti ustaljeni motivi, koji se pojavljuju u obliku grčkog križa (*jeličin križić*), kruga (*kolo*), polukruga (*ograda*) ili linije (*narukvica*) s motivom križa i križića, često u kombinaciji sa stiliziranim florealnim elementima (*grančica*, *jelica*, *klas*). Unatoč očitoj kršćanskoj simbolici, grčki križ unutar kruga poznat je i kao *solarni križ*, rasprostranjeni drevni astronomski simbol sunca koji je vjerojatno označavao solarni kalendar s ucrtanim solsticijskim i ekvinocijskim linijama, dok su biljni ornamentički često bili u funkciji prizivanja i osiguravanja plodnosti. Preostaju mnogostruke mogućnosti tumačenja spomenutih motiva, no sigurno je da će *sicanjem* ovih simboličkih ornamenta u koži pojedinih sudionika ostati utisak dio specifične kršćanske tradicije balkanskog područja, prožet svim njihovim mističnim i magijskim potencijalom.

Sara Mikelić

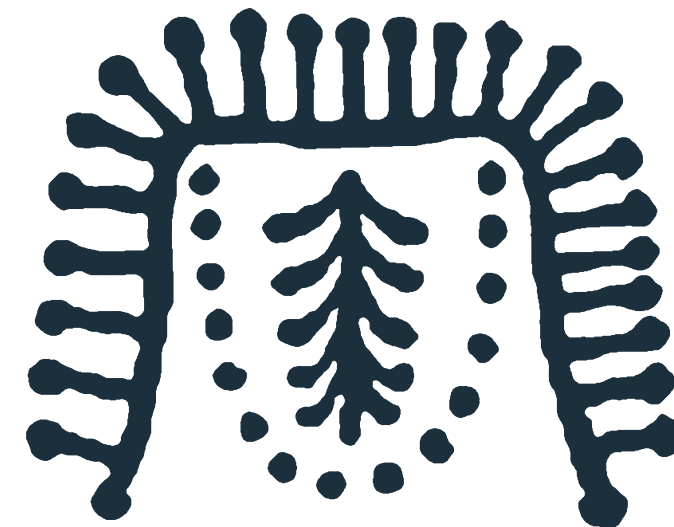
LUKA TOMIĆ - SICANJE¹

Injecting or pricking pigment into the skin creates marks and images that often go beyond the aesthetic dimension and represents a medium through which one expresses their social status, belonging to a particular community, beliefs, ideals, and life experiences. In the Balkans, the need for permanent skin marking emerged within a specific cultural and historical context during the Ottoman occupation of medieval Christian Bosnia. The ethnological specificity of *boc(k)anja* or *sicanja* of the dominant Catholic symbol emerged for the purpose of protecting Catholic children, primarily female, from the threat of Islamization, which lasted until the second half of the 20th century. The cross symbol was most often tattooed on the forearms, hands, between the phalanges and on the phalanges, chest and forehead, along with various ornaments, and these tattoos are still worn nowadays by older women to maintain customs, express denomination or for mere aesthetics (Mary E. Durham). Inspired and encouraged by the ornaments on his grandmother's hand, Luka Tomić seeks to recreate the tradition of Catholics in central Bosnia through performative tattooing based on the exchange of goods. Following the famous Bosnian and Herzegovinian hospitality in the first room, paired with a delicious Turkish coffee or homemade brandy, the performative revival of the tradition of *sicanje* continues in the second part of the gallery space. The magical and ritual aspect of the act is emphasized by the intimacy of the *ritual* room where, using a needle and ink, Tomić will permanently modify the skin of his guests using the method of *bocanje*, in an environment full of objects made of natural materials. Namely, based on archaeological findings, relevant historical sources and the genesis of symbols, some ethnologists such as Ivan Lovrenović and Vid Vuletić Vukasović do not rule out the possibility that this custom has been going on since prehistoric times. A hand-bound booklet offers various typical motifs in the form of a Greek cross (*jeličin križić*), circle (*kolo*), fence ring (*ograda*) or a bracelet (*narukvica*) with cross motifs, often combined with stylized floral elements (*grančica*,

jelica, *klas*). Despite its obvious Christian symbolism, a Greek cross in a circle is also known as a sun cross (*solarni križ*), a common ancient astronomical sun symbol that probably symbolized the solar calendar with the solstice and equinox lines, whereas plant ornaments were often used to invoke and ensure fertility. There are still many possible interpretations of the above motifs, but it is certain that tattooing these symbolic ornaments on the skin of some participants will permanently mark them with a part of a specific Christian tradition of the Balkans imbued with all its mystical and magical potential.

Sara Mikelić

¹ Christian sticking/pricking/tattooing in Bosnia and Herzegovina (called *sicanje* or *bocanje* in Croatian)

IMPRESUM / IMPRESSUM

Nakladnik / Publisher: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika / Croatian Association of Fine Artists, Trg žrtava fašizma 16, 10 000 Zagreb, hdlu@hdlu.hr, www.hdlu.hr
Za nakladnika / For the publisher: Tomislav Buntak, predsjednik / president
Ravnateljica / Director: Ivana Andabaka

Upravni odbor HDLU / Croatian Association of Artists Board:

Tomislav Buntak (predsjednik / President), Josip Zanki (potpredsjednik / Vice president), Ida Blažičko (potpredsjednica / Vice president), Fedor Fischer, Monika Meglič, Alen Novoselec, Melinda Šefčić

Voditeljica galerije / Gallery coordinator:

Marija Kamber

Umjetnički savjet Galerije Karas / Karas Gallery

Advisory Board: Željko Beljan, Tomislav Hršak, Marija Kamber, Vida Meić, Josip Zanki

Urednica kataloga / Catalogue Editor:

Marija Kamber

Predgovor / Preface:

Sara Mikelić

Grafičko oblikovanje kataloga / Catalogue Design:

Duje Medić

Tisak / Printed by:

Ispis d.o.o.

Naklada /

Edition: 100

Organizator / Organizer:

Uz potporu / Supported by:

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA

Hrvatski
narodni
muzej

Hrvatski
narodni
muzej

www.karasarthub.eu/

Radno će vrijeme galerije, tijekom održavanja ove izložbe biti promijenjeno. Galerija će svakog dana raditi: 10 - 14 sati | 18 - 22 sati
The working hours of the gallery will be changed during this exhibition. The gallery will be open every day: 10 - 14 h | 18 - 22 h

GALERIJA KARAS

Ulica kraja Zvonimira 58, Zagreb

